

PŘEDŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ A ŠKOLY

PŘEDŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ V ÚVALECH

Ve městě jsou v současnosti dvě mateřské školy s celkovou maximální kapacitou 180 žáků. Jedná se o mateřskou školu, Pražská ulice 525 a Mateřskou školu Kollárova č.p. 1260.

Mateřské školy jsou využívány 140 dětmi a mají jen minimální rezervy pro zvýšení poptávky. V majetku města je pouze MŠ Kollárova, kde jsou zřízeny 4 třídy a kterou navštěvuje cca 100 dětí. V rámci rozšíření její kapacity se chystá přebudování tělocvičny ve školce v další třídu.

Vzhledem k tomu, že MŠ Pražská není v majetku města a svým architektonickým charakterem i umístěním odpovídá spíše rekreačnímu zařízení lze předpokládat, že se majitelé tohoto objektu budou dříve nebo později snažit umístit do tohoto objektu ekonomicky efektivnější provoz.

Výhledově budou potřeby míst v MŠ narůstat. Maximální potřeba by se v následujících letech 10 letech mohla pohybovat v rozmezí 300 až 350 míst; počítáme-li s určitou rezervou pro případ nečekaného nárůstu či věkového složení obyvatel, pak je vhodné počítat s celkovou kapacitou 400 míst.

Uvedená kapacita 300 míst v MŠ je v souladu i s běžně používanými ukazateli cca 30-32 míst /1000 obyvatel – a to i při nárůstu na 10 tis obyvatel města; uvedené kapacity odpovídá i demografický vývoj ve městě.

Kapacita 400 míst umožní dynamickou přeměnu využívání prostor, které nejsou bezprostředně potřebné pro provoz MŠ jiným způsobem, samozřejmě v rámci aktivit organizovaných ve prospěch dětí předpubertálního věku.

Výstavba (zřízení) nových MŠ je tedy nezbytností z několika důvodů:

- ◆ vzhledem k možné budoucí ztrátě MŠ Pražská,
- ◆ vzhledem k dalšímu možnému rozšiřování města,
- ◆ vzhledem k chybění předškolských zařízení v některých odlehlých částech města (Slovany, Radlická čtvrť, severní partii města).

Důležitá je vhodná lokalizace nových objektů mateřských škol (mateřské školy) z hlediska dostupnosti. Stávající MŠ jsou situovány v severozápadním segmentu obce, kde bude docházet k snižování poptávky. Ta se bude naopak zvyšovat v jižním prostoru a v odtrženém severním prostoru města.

Souhrn a vývody:

- 1. Celkový počet míst v předškolských zařízení by se měl zvýšit přibližně na 400.**
- 2. Navyšování počtu míst by mělo být proporcionální vzhledem k rozlehlosti města.**
- 3. V případě další výstavby v severní nebo jižní části města bude nutné uvažovat o výstavbě mateřské školy - nejlépe propojené se základními třídami I. stupně; touto investicí je potřeba zatížit budoucí investory.**
- 4. Pozitivním důsledkem propojení předškolského zařízení s několika třídami I. stupně by bylo nejen zvýšení kapacity mateřských škol, ale též omezení docházky (dojížděky) malých dětí do centrální školy, což by vedlo nejen ke zlepšení kapacity základní školy na náměstí Arnošta z Pardubic, nýbrž i ke snížení rizika úrazů dětí a k odlehčení ranní dopravní zátěže na náměstí.**
- 5. Vhodné je rozšíření kapacity MŠ Kollárova přístavbou, objekt však bude potřebné rekonstruovat celkově, včetně rozvodů inženýrských sítí.**
- 6. Bezprostřední nedostatek míst v MŠ je možné řešit i nákupem zařízení „buněk“, které by bylo teoreticky možné aplikovat například na základy objektu „Tesco“.**

ZÁKLADNÍ A SPECIÁLNÍ ŠKOLSTVÍ V ÚVALECH

Základní škola situovaná na náměstí Arnošta z Pardubic poskytuje plné základní vzdělání a prvé i druhém stupni.

Současné kapacity ZŠ jsou 580 míst. Ve škole je 25 tříd. Školu navštěvuje celkem 507 žáků. Při přepočtu na třídu je využití tříd 20,2 žáků. Využití tříd je tedy relativně nízké a je zde stále určitá malá rezerva v rozsahu cca 120 míst. Tato rezerva však bude v brzké době vyčerpána vzhledem ke zvyšujícímu se počtu obyvatel nejen Úval, ale i okolních obcí.

Z výše uvedeného vyplývá, že se na základní škole realizuje i poptávka ze spádového území; v roce 2001 do úvalské školy dojíždělo podle statistiky 135 žáků, pouze ale 21 jich bylo ze spádového obvodu obce II. stupně a to jenom z obcí Horoušany a Škvorec.

Děti z ostatních obcí obvodu POU spádují jinam, nebo využívají nabídky dalších ZŠ v spádovém obvodu (Šestajovice, Jirny).

Školu naopak naplňovali i žáci z jiných okresů zejména z Tuklat (56), Přišimas (31) a Prahy (20). Naopak 66 úvalských žáků (tj. cca 13% z tehdejší referenční věkové skupiny pro ZŠ) vyjíždělo do jiných obcí.

Nedostatečnou kapacitou trpí školní družina, avšak existují prozatím nevyužité rezervy:

- ◆ rekonstrukce budovy „Tesko“, která je v prostoru za základní školou,
- ◆ využití prostor speciální školy v případě užší spolupráce mezi základní a speciální školou (viz níže),
- ◆ využití objektu č.p.65, který je od roku 2007 v majetku města a nachází se v blízkosti školy,

- ◆ uvolnění prostor po dostavbě základní školy; vzhledem k tomu, že součástí dostavby má být i školní jídelna, lze uvažovat o přeměně současné jídelny v prostor pro mimoškolní aktivity – například i pro činnost školní družiny.

V topografické, nikoli však funkční návaznosti na základní školu provozuje svoji činnost speciální škola, která je zřizována krajským úřadem, využívá však majetek města.

Jedním ze zásadních nedostatků úvalského školství je špatná komunikace mezi základní školou a speciální školou; děti navštěvující speciální školu jsou do značné míry izolovány od „běžného školního života“, což neodpovídá moderním trendům ve začleňování zdravotně postižených i jinak handicapovaných dětí.

Z topografické izolace obou škol pak vyplývá i nemožnost aktivně a ekonomicky efektivně využívat celý školský areál ku prospěchu všech dětí

V roce 2007 byla zrekonstruována školní jídelna, která nyní odpovídá hygienickým a dalším požadavkům na provoz.

V současné době (2008) se připravuje stavební povolení pro dostavbu základní školy.

Kapacita ZŠ po přestavbě bude 750 žákovských míst a jak ukazuje demografický vývoj - tato kapacita by měla teoreticky postačovat až do dovršení počtu obyvatel spádové oblasti na 7500.

V případě nárůstu obyvatel na 10 tisíc a uplatnění přepočtového koeficientu 105 míst/1000 obyvatel potřeba vzroste na cca 1050 míst.

K určitému snížení místní potřeby však může dojít:

- a) realizací vyjížděky dětí do jiných škol v souvislosti s vysokou pracovní vyjížděkou rodičů,
- b) u žáků II.stupně samostatnou vyjížděkou mimo obec do specializovaných základních škol a gymnázií,
- c) lepší spoluprací mezi základní a speciální školou.

Vyjížděka do škol mimo obce by měla snížit celkovou místní potřebu na cca 920 míst. Dostavba tříd pro I. stupeň v jižních a severních částech města by tedy měla čítat nárůst o 170 míst, tedy přibližně o 8 tříd.

Možnosti mimoškolního vzdělávání poskytují v Úvalech dvě zařízení:

- a) Základní umělecká škola (hudební škola), kterou navštěvuje cca 50-60 žáků, která je však pouze pobočkou ZUŠ Čelákovice a není umístěna ve zcela vyhovujících prostorech.
- b) Městský dům dětí a mládeže (MDDM), který vznikl v prostorách bývalé 1. MŠ a který využívá pro různé aktivity cca 650-750 dětí týdně.

Zejména MDDM dlouhodobě vykazuje velmi úspěšnou a žádanou činnost. Existuje zde oddělení společenských věd, sportu, estetiky a taneční oddělení. Děti mají možnost se uplatnit v desítkách kroužků - různé taneční směry, turistické, vaření,

hudební, jazykové, keramika, šachy, dramatický, činnosti pro maminky s nejmenšími, atd.). Jsou pořádány letní tábory, výstavy, kulturní akce. V tanečních soutěžích dosáhli odchovanci MDDM i mezinárodních úspěchů.

Budova MDDM je v majetku města a nedávno prošla kompletní rekonstrukcí a rozšířením. Z hlediska výhledových potřeb však nebude kapacitně dostačující.

Souhrn a vývody:

- 1. Dostavba školy v rozsahu, který je již ve stadiu přípravy stavebního povolení je nezbytná.**
- 2. V severních a jižních částech města by mělo vzniknout přibližně 8 tříd pro I. stupeň, nejlépe v návaznosti na předškolská zařízení, prostory pro družinu a zájmové činnosti dětí.**
- 3. V návaznosti na ZŠ na náměstí Arnošta z Pardubic je potřeba vytvořit prostory pro školní družinu, jako nejefektivnější se jeví bližší spolupráce se speciální školou a rekonstrukce „Tesco“ objektu.**
- 4. Jako nezbytná se jeví užší spolupráce mezi základní a speciální školou.**
- 5. Vhodným řešením bude zpracování projektu „Integrovaného školství v Úvalech“.**

Chystá se dostavba školy ...